

loden pa obleke liki kosi mila. Želodčni sokovi ne morejo prodreti skozi trde, zunaj gladke kepe, tako da kruh, ki ga je itak težko razkrojiti, dolgo časa obleži v želodcu ter slabo vpliva na živce. Na ta način se zadržuje tudi krvni obtok, v želodcu se čuti tiščanje, človek nima teka, zato pa glavobol in krče. Zgodilo se je celo, da so lačni ljudje, ki so se najedli sveže pečene kruha, vsled tega umrli. Črn kruh je še bolj škodljiv kot beli. Iz peči vzeti kruh bi moral vsaj 24 ur ležati na kakem hladnem prostoru.

d Požrešni ljudje. V vsakem času in v vsaki deželi so bili ljudje, ki so imeli nenavaden želodec. Angleški pesnik Taylor opeva nekega Kenta zato, ker je snedel pol teleta naenkrat. Francoz Tarrare je spravil pod streho „le“ četrtno vola, zato pa je požrl starega mačka s kožo in dlako vred. V Vitembergu je živel okoli l. 1750 vrtnar Kahle, ki je pojedel cel mernik češpelj s koščicami vred; požiral je kamenje, krožnike, lončene pečnice, tintnik iz kositra s peresi in nožičem vred (?). Razen tega je jedel žive tiče, miši, mladega prasca, kostruna s kožo in volno vred, celo „dudlaku“ ni prizanesel. Leta 1765. so imeli v telesni straži v Draždanah vojaka, ki je pojedel za kosilo 20 funtov govejega mesa ali polovico pečene teleta z raznimi prikuhami. Za boljšo prebavo je požrl več drobnega kamena. Enkrat mu je vladajoči knez priredil pojedino ter ga je prišel ves dvor gledat.

Narodno gospodarstvo.

Pepel pomnoži rodovitnost sadnega drevja. Da je pepel velik pripomoček večji rodovitnosti sadnega drevja, sem se že več let sam prepričal, zato hočem na kratko objaviti način porabe pepela pri sadnem drevju in njega uspehih. Spomladi, ko začne drevje brst poganjati, tedaj se naj trosi oziroma meče po sadnem drevju pepel in sicer tedaj, kadar je drevje nekoliko rosnno, da se pepel lažje prime povsod po vejah, po cvetnih popkih in po deblu. Korist takšnega trošenja je vsestranska. Po taknem trošenju ne pride v cvetje tako zvani „cvetožec“, nekateri pravijo „cvetodér“ (Anthonomus pomorum) in to povzroči obilnejšo rodovitnost. Takšno trošenje zabrani, da se listje ne krči in ga ne napade tako huda rja. Po taknem trošenju odpade mah sam iz drevesa in to povzroči, da drevo dobi gladko kožo ter bujnejše raste. Tudi po vinogradih, po trtah se obnese takšno trošenje s pepelom. Trud in stroški za to so majhni, korist pa velika, zato naj sadjarji poskusijo to v malem, da se prepričajo, kolike važnosti je pepel pri sadnem drevju. F. Ž.

C. kr. kmetijska družba štajerska je imela dne 21. in 22. t. m. v Gradcu svoj občni zbor. Sklenilo se je med drugim sledeče: Odobrilo se je dovoljenje za ustanovitev podružnice v Studencih, St. Lovrenc ob Dravi, Videm in St. Ilj v Slov. gor. — Sklep lanskega občnega zbora, da se v enem okraju samo za biko iste pasme da podpora in da se za biko v okrajih, kjer obstoji živinorejska druga, sploh ne da podpore, se je ovrnil. — Osrednjemu odboru se je naročilo, naj vpliva na deželni odbor, da se podpira in še bolj goji cepljenje svinj proti rdečici. — Osrednji odbor se naj posvetuje s vsemi podružnicami zaradi podražanja mleka. — Država se naj naprosi za podporo v svrhu ustanovitve drevesnice za gozdna drevesa, iz katere bi naj dobivali posestniki ceno drevesca in da se naj ustanovijo na Štajerskem dve do tri drevesne šole. — Upliva se naj na to, da se sklone posestnikom ugodna ribarska postava. — Zaradi posebnih zaslug za kmetijstvo se je podelila srebrna kolajna med drugim tudi g. Ferdinandu Roš, dež. poslanec v Trbovljah, diplom s častnim priznanjem pa Francu Kalan v Trbovljah in Francu Peklar v Dolu. — Za predsednika je zopet izvoljen deželni glavar grof Attems. V odboru ni niti enega Slovenca, ampak so za Spodnještajersko izvolili v odbor sledeče: Lenko, Leuschner in Klammer. — Osrednji odbor se pozivlje, naj zastavi ves svoj vpliv, da se uredi zemljiški davek. — Ustanovi se naj deželna hipotekna ali kmetijska banka, da se počasi razbremenijo kmečka posestva dolgov, za kar naj dasta država in dežela podporo. — Ustanovi se naj deželna obvezna zavarovalnica zoper ogenj in točo. — Sprejel se je tudi predlog, naj se kmetom olahkoči nabava živinske soli in naj se tudi oddaja boljša sol za nizko ceno. — Naj se posebno pazi na agente, ki mnogokrat škodljivo delujejo med kmečkim prebivalstvom. — Škoda, povzročena po divjačini, se naj ravno tako ceni, kakor ista, ki jo povzroči domača živina, meso divjačine se naj istotako ogleda, kakor ono domače živali, naj bo podvrženo užitniškemu davku, in naj se prepove po gozdih polagati strup za divjačino. — Država se naprosi, da pri skle-

panju trgovskih pogodb z drugimi državami štiti živinorejce. — Vojno ministristvo se naj naprosi, da se pri nabavi kmečkih pridelkov bolj ozira na kmete — pridelovalce, kakor pa na medkupce. V to svrhu bi se naj postavila zadružna skladišča. — Na učiteljskih se naj poučuje kmetijstvo po strokovnjakih. Izda se naj podučna knjižica za kmečko knjigovodstvo; tudi naj potovalni učitelji razlagajo ta predmet na svojih podučnih shodih. — Predlog ljutomerske podružnice, da sme vinogradnik ne samo v tisti občini točiti vino pod veho, v kateri leži njegov vinograd, ampak tudi tam, kjer sam stanuje, se mi sprejel. Govoril je proti njemu tudi mariborski Girstmaier. Sprejelo se pa je sledeče: Točilci vina pod veho se naj ne prištevajo b gostilničarjem, ki nimajo dovoljenja kubati žganja brezdačno. — Za obisk čebelorejskih tečajev se naj da podpora.

Vinski sejem v Gradcu bo 24., 25. in 26. aprila.

„Perutninar.“ Lastnik I. kranjskega perutnarskega zavoda g. A. Lehman namerava izdajati list „Perutninar“. Kadar bo izšel prvi list, bomo poročali ali je priporočila vreden ali ne.

Najnovejše novice.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. V nedeljo dne 1. aprila popoldne ob treh imel bode potovalni učitelj g. Gorican poučni govor o razumnem gospodarstvu v prostorih gospe Marije Pernat. Vabi se k obilni udeležbi.

Kamnica. V gozdu na Šobru so našli dne 26. t. m. neznanega moža in neznan žensko mrtvo. Obe trupli sta bili že močno strohnjeni in razjedeni od lisic. Prepeljali so ju v kamniško mrtvašnico.

Konjice. Ekselencia mil. gospod knezoškof dr. Napotnik so 28. t. m. v cerkvi pri sv. Ani na pokopališču služili sv. mašo zadušnico za svoje tik svetišča počivajoče stariše.

Žiče. Na posestvu posestnika Podgorška so izkopale svinje človeški okostnjak. Različne starinske reče, ki so bile zraven, značijo, da je okostnjak iz predrimske dobe.

Zaradi občinskih volitev v Šoštanju je interpeliral dne 28. t. m. poslanec Berks.

Iz Vuzenice. Graška „Tagespost“ je dne 13. t. m. št. 71. priobčila članek, v katerem „nemška trška občina Vuzenica“ protestira proti prideljiti iste b kakemu slovenskemu volilnemu okraju in javlja, da se je že tozadevno obrnila na poslanca Wastiana, ki naj v njenem imenu protestira v državnem zboru. — A to je velika nesmisel, „Trške občine Vuzenica“ kot take sploh ni, ampak trg Vuzenica s popolnoma slovensko okolico: Okolica trg. St. Vid, St. Janž in Dravce voli skupni občinski odbor, v katerem je seveda večina slovenska. To pa tudi po vsej pravici, saj ima občina po zadnjem ljudskem štetju 1440 Slovencev in le 245 Nemcev, katerim se nikakor ne godi krivica, ker imajo v odboru celo 4 (1/3) svoje odbornike. Z ozirom na ta dejstva smatram kot svojo častno dolžnost izjaviti sledeče: Ker so se nekateri tržani kljub temu čutili poklicane zlorabiti ime cele občine v strankarske namene za hrbotom njenega odbora, (kajti edino tega smatram kompetentnega odločati v zadevah tičočih se cele občine), protestirati moram odločno v interesu ogromne slovenske večine, da bi se naša občina pridelila kakemu nemškemu volilnemu okraju, ter izjaviti, da se popolnoma strinjam z vladnim, v tem oziru edino pravičnim predlogom, da ostane naša občina prideljena slovenskemu volilnemu okraju. — Vuzenica, dne 28. marca 1906. Anton Mravljak, župan.

Društvo „ljudska knjižnica“ v Šoštanju se snuje za celo okrajno glavarstvo Slovenjgradec. Istega namen je izobraževalno delovati v ozemlju, ležečem ob koroški in nemški meji, ter hoče v ta namen suovati podružnice v slovenjgraškem in marnberskem okraju. Da dobi v to potrebna sredstva, se obrača do raznih rodoljubov v posameznih slovenskih krajih s prošajo, da isti z nabiranjem daril, knjig ter denarnih prispevkov pripomorejo k ustanovitvi tega veličnega in za narodni napredek neobhodno potrebnega društva. Vsa darila se naj pošiljajo na naslov Vlad. Vošnjak v Šoštanju (Štajersko).

Oddaja gozdnih drevesc. Iz državne drevesnice v Celju se odda večja množina brez. 1000 triletnih stane 3 K, 1000 štiriletnih 4 K. Ubogi posestniki jih dobivajo zastoj, morajo pa vložiti prošnjo, v kateri je potrjena njih ubožnost od občinskega urada. Plačati morajo potem samo zavitek in pošiljatev. Javiti se je pri c. kr. okrajnem gozdnem nadzorništvu v Celju.

Kmet. zadruha za šaleško dolino priredi v nedeljo dne 8. aprila zjutraj po rani službi božji

poučno predavanje „o sadjereji“ v gostilni g. Iv. Kranjca, popoldan ob 3. uri v Velenju isto predavanje pod župnikovim kozolcem; v slučaju slabega vremena se vrši predavanje v gostilni g. Kokošineka pri cerkvi. Povsod predava g. potovalni učitelj Gorican.

Škale. Preteklo nedeljo se je vršilo pri nas poučno predavanje, katero je priredila naša kmetijska zadruha G. potovalni učitelj Gorican nam je jasno, v poljudni besedi in z primernimi primeri podal vzroke propadanja kmečkega stanu kakor preveliko zadolženje, premajhno upoštevanje prometne in resnične vrednosti kmetij, neprimerna odgoja otrok, kateri ne dobijo do prevzetja posestva vpogleda v denarne in pravne razmere pri kmetiji, pomanjkanje stanovskega čuta, pomanjkanje strokovne izobrazbe itd. Nato je predavatelj podal nekaj navodil o umnem sadjarstvu in končno razmotril važen pomen združenja. Vsa izvajanja govornika so poslušalci — zbralo se je okrog 30 kmetov — poslušali z napeto pozornostjo in točko za točko odobraval. Zadržni tajnik se je zahvalil g. potovalnemu učitelju za izborna predavanja, pozival navzoče, da premišlujejo o vsem, kar so slišali, se po sprejetih navodilih ravnaajo ter pojasnil nekatere zadružne zadeve.

St. Ilj pri Velenju. Dne 1. aprila ob 4. uri popoldne se bo vršila v Krajncvih prostorih obhodnica gospoda nadučitelja Trohaj.

Občinski predstojniki brežiškega okraja so imeli 25. t. m. shod v „Narodnem domu“ v Brežicah, kjer so se dogovorili o skupni organizaciji. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni: dr. Benkovič, Slovenc, Ogoreve, Pajdaš in B. Kunej.

Društvena naznanila.

Sv. Peter nize Maribora. Dne 1. aprila priredi izobraževalno društvo „Skala“ po večernicah poučni škod. Govori g. dr. Rad. Pipuš o „vinčarski postavi“. Ker ta postava ali zakon zadeva gospodarje in vinčarje obenem, zato upamo obilne udeležbe po večernicah v društvenih prostorih.

Gornjigrad. Podružnica sv. Cirila in Metoda ima svoj občni zbor dne 1. aprila v gostilni g. J. Mikuš ob 3. uri popoldne.

Zahvala. Blagorodni gospod M. Majcen, c. kr. stotnik pri generalnem štabu, podaril je za tukajšnje šolarsko knjižnico 10 K ter za kmetijsko bralno društvo 10 K. Za lepa darova izreka podpisani najpričnejše zahvalo. A. Kukovič, šolski voditelj na Polensaku.

Zahvala. Slavna posojilnica v Gornji Radgoni je darovala prostov. požarni brambi v Okoslavcih 30 K. Za ta blagi dar se podpisana v imenu vseh gasilcev najpričnejše zahvaljuje. Domanjko Fr., načelnik. Fras Fr., blagajnik.

Listnica uredništva.

Grezovščak pri Ljutomeru: Brez podpisa — v koš! Če je pa stvar vendarle res, zberite vse dokaze in jih pošljite poštenu ravnateljstvu v Gradec, kajti tako počenje je res škandalozno. — Mozirje: Stvar je že itak poravnana in bi je ne bilo dobro zopet spravljati v razgovor. — Zdole: Preveč osebno! — Podreda: Kaj naj to pomeni, razložite nam to stvar! — Sv. Jakob v Slov. gor.: Žal nismo mogli soraviti v to številko. Oprostite! — Dogoše: Za to številko prepazno!

Tržne cene

v Mariboru od 18. marca do 24. marca 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	90	17	70
ri		14	90	15	70
ječmen		16	40	17	20
oves		17	40	18	20
kornuza		16	20	17	—
proso		18	50	19	50
ajda		16	—	16	80
seno		4	70	5	20
slama		5	70	6	20
1 kg					
fišola		—	24	—	30
grah		—	48	—	52
leča		—	90	—	93
krompir		—	—	—	7
sir		—	84	—	38
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		2	30	2	40
špeh, svež		1	50	1	56
zelje, kinko		—	26	—	30
repa, kiska		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	—	—	20
smetana, sladka		—	40	—	56
„ „ kiska		—	60	—	72
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajca		—	—	—	5

Loterijske številke.

Dne 24. marca.

Gradec 69, 55, 40, 87, 29.
Dunaj 42, 44, 23, 65, 20.